

Naš ljudski pesnik je umrl

V soboto, 11. junija 1949, je umrl zadnji slovenski pesnik iz tropa tistih, ki so dali pečat vsemu slovenskemu knjižnemu ustvarjanju našega stoletja. V grob je stopil zadnji med njimi, ki so odkrili, da je tudi v slovenskem narodu zrastle nov, razredno zaveden in revolucionaren delavski razred. Pokopali smo zadnjega med tistimi, ki so odkrili vso melodiko slovenskega jezika in stopnjevali njegove izrazne možnosti do tiste dehtive tancine, ki strepeča ob najtišjih osebnih čustvih in pretrese vea narod do dna njegovih čustev.

V juniju 1949 je umrl in bil pokopan Oton Zupančič, zadnji med vrstniki Ivanom Cankarjem, Kettejem in Murnom-Aleksandrovim, umrl je zadnji, potem ko je preroško naznanjal vstajenje slovenskega naroda iz avstrijske sužnosti, iz krvi prve imperialistične vojne, ki mu ni prinesla svobode, temveč Zaloško cesto in Obznanjo in Aleksandrovo diktaturo in Glavnico; iz druge imperialistične vojne, ko je videc sredi kadečih se mlak talčeve krvi, čada požganih vasi, vzdihov in solza, ki so puhtele in kričale iz voze in ječe, sredi s trnjevim vencem in cinturek opasanega mesta klical upanje in dal partizanski pesti partizansko besedo; besednik našega čutenja, ko je pozdravil svobodo, ki jo je prinesla na ozaljšanih konjih v maju leta tisoč devetsto petinštiridesetega naša vojska, izpolnjujoč pesnikov ukaz, ker je bil to ukaz slovenskega naroda; bešenik našega hotenja, ko je odkril pesem, ki se vpleta v delo naše petletke, ne kot cvetje, kot pesto v kolo; in še zadnjič — besednik naše vere, da je resnica močnejša od laži, da je v krvi čisto oprano in ni blatno, kar je iz boja prinesel zanos v naše ljudi, da je pravica vsekdar samo pravica, čeprav nam jo zoprniki krive in nam oči blazniti hočejo in nas norijo, češ da nam naša vera ni pridna, da je naša pot kriva, da je naša luč smrdljiva večša.

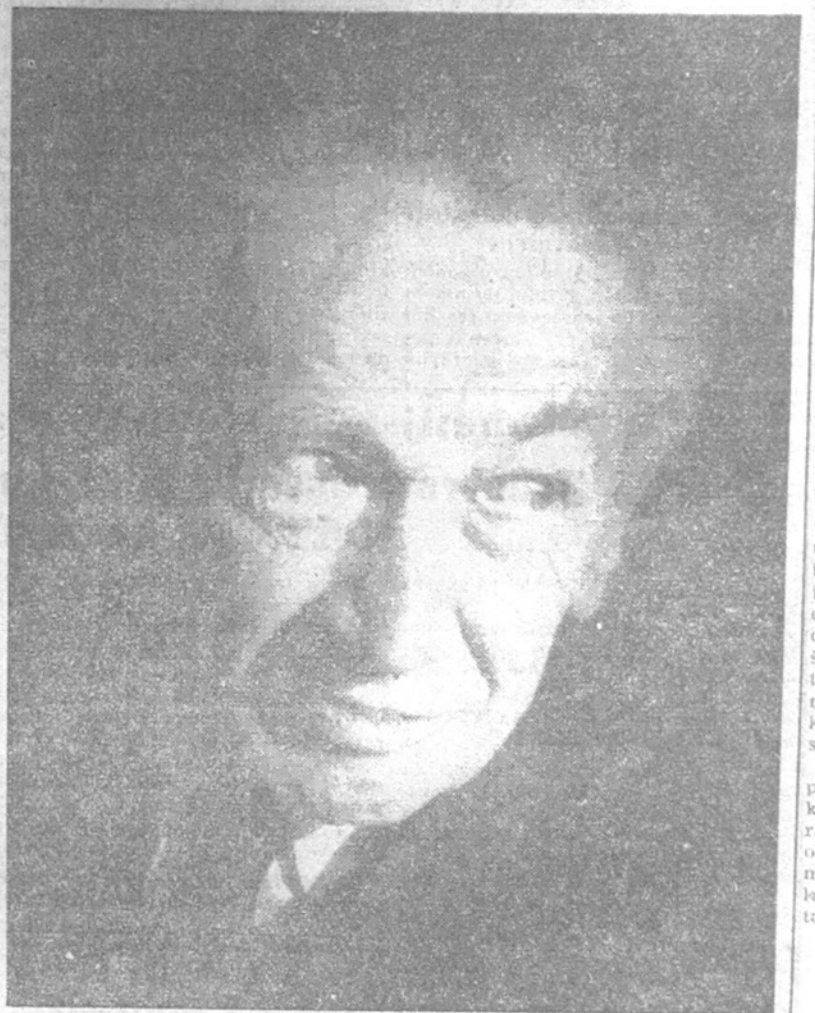
Stoterne bolečine je preneslo pesnikovo srce, kot bisere jih je vase zaprlo, smrt batjuške, bolečino našega zemljevida, glad proletarcev in trdoto tuljine, ki je sesala kri našemu delovnemu ljudstvu, pa še sluzavo trohnobo vredaprilske Jugoslavije in razočaranja, ko ni prišel tedaj zeleni Jurij Svobode, temveč se je zarezala v nas spaka pohlepne vampirja; bolečino padlega talca in mrtvega partizana in žene, kričeece pod udarci v ječi — vse to je preneslo pesnikovo srce, s svojo ljubeznijo je ovilo in rodilo pesem kot biser, samo tiste zadnje, tiste največje bolečine ni preneslo — da je Moskva v blato vrgla stotisoče naših mrtvih, da je izdajalec prisluhnila in podpihovalcu odprla dlan, da je pljunila na dano besedo — to ni dalo bisera, jecljaje je vzdihnilo pesnikovo srce in umrlo.

Letos je v juniju umrl slovenski ljudski pesnik Oton Zupančič. Desettisoči so spremili njegovo truplo v grobnico, kjer bo ležalo ob strani tistih, ki se je z njimi družil ob svoji prvi pesmi. — Desettisoči so se strnili sklonjenih glav čarog rdece dišeče preproge, ki so z njo pokrili grob v slovo. Stotisoči so

tisti trenutek obstali v vsej Sloveniji, zadržali dih, kakor da je zastal utripajoči ritem našega življenja, ko je utihnil njegov pesnik.

Umrl je pesnik, nove besede ne bomo več slišali od njega, toda pesem,

Ježno je zakričala slovenska beseda Primožu Trubarju, trpko mosko je zavzvenela pri Prešernu, pri Zupančiču pa je zagostolela v melodiki vseh narodov. Kot pavji rep se je mavrično razplela in dala glas velikanom človeštva, ki

ki nam jo je dal, je tako polna, je tako sveža in tako živa, da nam govori danes in bo govorila vsevdij kot je peta prvi dan. Ob njej bomo pozabljali praznoto, ki je med nami zazijala, en rod, dva rodova, dokler ne bo vstal znova iz naše srede prav tako silen besednik, kakor nas je bil zapustil. —

Svojega pesnika je na njegovi zadnji poti spremljalo nad 25.000 ljudi

Smrt našega velikega pesnika Otona Zupančiča je vse naše ljudstvo težko prizadela. Stevilne ustanove so sklicale žalne seje, tako Prezidij Ljudske skupščine, IO MLO Ljubljane, senat Ljubljanske univerze, Društvo slovenskih književnikov, Slovenska Matica in druge.

Mnoga društva, institucije in posamezniki, med njimi tudi maršal Tito so njegovi vdovi poslali sožalne brzojavke in pisma.

so bili doslej nemi našim ljudem. Vemo, vse to, kar pride sedaj in bo prišlo morda več generacij slovenski književnosti, bo samo odsev in odmev Zupančičeve besede, dokler ne bo znova zapel bron, ki ga bo spet rodilo pričakovanje slovenskega ljudstva.

Pregelj Bog.

Slovo Ljubljancev od velikega pesnika je bilo dostojno velikih zaslug, ki jih ima Oton Zupančič na vseh poljih slovenske kulturne dejavnosti. — Množice Ljubljancev so počastile njegov sponin z mimohodom ob katafalku z njegovimi posmrtnimi ostanke, pogreba pa se je udeležilo nad 25.000 ljudi iz vse Slovenije.

Pred palačo Predsedstva vlade sta se s slavnostnim govorom od pokojnika poslovila tov. Ivan Vidmar in France Kidrič, predno pa so krsto s pesnikovi posmrtnimi ostanke spustili v grobnico, so se od njega poslovili tov. Puniša Perovič, Ivo Andrič in Miško Kranjec.